

ክትራ ብቐትራ: ሸፍትነት ኅደቦ!!!
ምስ ተሓዝለ ዝሓጽር ድንኪ!!!!

ከሰተ ጠዓመ አኮሎም

ቀ.ሚ. መለስ ዜናዊ

ብ.ጂ. ተኸለ ክፍላይ

ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ቅድሚያ ምምጽኡ፡ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም (ወጅሀይ)፡ ምስ ብሪጋደር ጀነራል ተኸለ ክፍላይ (ማንጁስ)፡ ኣብ ዘይሕጋዊ ፍልሰት ደቂ ኣዳም ብሓባር ይሰርሕ ነይረ ኢሉ እንተዘይመስኪሩ፡ ኣብ ማእሰርቲ ክበሊ ምጅኑ ሓብርዎ!!!!!! ቀዳማይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ፡-

ሰነድ
 ተቐጻጻሪ ጉጅለ
 ውድብ ሕቡራት
 ሃገራት
 Jarat Chopra

ሰነድ
 ጸሓፊ ወጻኢ ጉዳያት
 ሕቡራት መንግስታት
 ኣሜሪካ ጆን ኬሪ

ሰናይ ንባብ ን2ይ ክፋል

ንምኃኑ ደረሰቲ ናይ'ዚ መጽሓፍ'ዚ በዓል መን ኢየን?
ክምለሽ ዘለዎ ሕቶ ኢዩ:-

Prof. Dr. Mirjam Van Reisen

Meron Estefanos

Dr. Conny Rijken

12. እዘን ኣብ ላዕሊ ስእለን ሰፊሩ ዘሎ ሰባት፡ ናይ'ቲ ብ Prof. Dr. Mirjam Van Reisen ዝምራሕ Europe External Policy Advisors (EEPA)፡ ዘይመንግስታዊ ትካል ኣባላት ኮይነን፡ ነቲ 85 ገጻት ዝሓዘ፡ “Human Trafficking in the Sinai; Refugees between Life and Death.” “ዘይሕጋዊ ምስግጋር ኣብ ሲናይ፡ ህላዌ ስደተኛታት ኣብ ሞንጎ ሕየትን ሞትን” ብዝብል ኣርእስቲ፡ ብዕለት 26 መስከረም 2012 ሓደ መዘክር ናብ ዓለም ዝዘርግሓ ሰባት ኢየን። ንምኃኑ እዘን ሰባት እዚኣተን፡ ድሕሪ ባይተኣን እንታይ ኢዩ? ኣብ ቀጻሊ ዝምለስ ሕቶ ኢዩ። ንሕጂ ግን ናብ ንል መንገዲ ከይወስደና፡ ናብ ነጥብና ክንምለስ።

13. ጸብጻብ ጽሑፍ Europe External Policy Advisors (EEPA)፡ ኣብ መእተዊ ዝበርዓነን፡ ዝፈሸለን ካብ ኮነ፡ ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ከመይ ቢሊ ኢዩ ተቐቢሊዎ? መርትዖኡ ኣብ ምንታይ ዝተነጽፈ ኢዩ? ምክንያቲ ባዕሉ እቲ ነዚ ጸብጻብ እዚ ዘዳለወ ዘይመንግስታዊ ማሕበር Europe External Policy Advisors (EEPA)፡ ዓሎቕን ጠቕኑን ጸለመን ስለ ዘለዎ፡ በዚ ዝቐረበ ጽሑፍ ጠንቂ ኾይኑ፡ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ይኹን ኣካል፡ ውልቀ-ሰብ ይኹን መንግስቲ፡ ንዝኸተል ሳዕቤን ተሓታቲ ኣይኮንኩን እናበለ እንክሎ፡ በየናይ መለክዒ ኢዩ ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ከም ውፁብ መርትዖ ኣቕሪቡዎ? ባይቶ ጸጥታ ኸኣ ሚዛን ዕየራኡ ኣብ'ዚ ጸብጻብ'ዚ ኣብ ምንታይ ተደጊፉ ኢዩ፡ ነዚ ናይ ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተቐቢሊዎ? እቲ ንጹር ስእሊ ዕላማ ናይ'ቲ ውሳኔ ብትሕዝቶኡ ይኹን ዕላማኡ ፖለቲካዊ ውሳኔ ኢዩ ነይሩ።

14. ጸብጻብ ተቐጻጻሪት ጉጅለ ነዚ ናይ እገዳ ምንዋሕ መትረሪ ነጥቢ ኮይኑ ዝቐረበ መርትዖ፡ ናይ ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ'ቲ ጥብቆ ቁጽሪ (108) ኢሊ ኣቕሪብዎ ዘሎ፡ “ጥብቆ ቁጽሪ (108). ቃለ መሕትት ምስ ኤርትራውያን ተጣበቕቲ ሰብኣዊ መሰላትን፡ ተነጣጠፍቲ ማሕበራት 2012ን 2013” ኢዩ ዝብል፡-

Kristele Yonas Humanitarian Expert
Monitoring Group on Somalia & Eritrea

15. ኣብ'ዚ ነጥቢ እዚ መን ኢዮም እቶም ናይ ኤርትራውያን ተጣብቓቲ ሰብአዊ መሰላት? እንታይ ኢዩ መለኪዒኦም? እቶም ተለቀብቲ ተነጣጠፍቲ ማሕበራት ከ ኣዮኖት ኢዮም? ኣብ ውሽጢ ናይ'ቲ ዝርዝራት ምስ እንኣቲ፡ ኣብ 2012ን 2013 ምስ'ቶም ድርብ መዐየሪ ዘለዎም ከም ተጣብቓቲ ሰብአዊ መሰላት ተሰይሞም ዘለው:-

1. ብሚሮን እስቲፋኖስ ዝምራሕ ተጣባቂ ሰብአዊ መሰልን፡ ተጣባቂ ስደተኛታትን፡ ዛጊት ስምን ኣድራሻን የብሉን ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ዝኾነት ሃገር ሕጋዊ ምዝገባ ዘካየደ 'ውን ኣይኮነን።

2. ብዳይረክተር ኤልሳ ጭሩም ዝምራሕ ሓልዮት ሰብአዊ መሰላት፡ መደበኛ ዓዲ እንግሊዝ ዛጊት ንጹር ዝኾነ ሕጋዊ ኣካይዳ ዘለዎ ኣይኮነን። ብዘይካ እዘን ዝተጠቓሰ ማሕበራት፡ ካልኦት ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝመደበሮም ተጣብቓቲ ኢና በሃልቲ፡ ኣብ'ዚ ሕጂ እዋን ምስ ተወካሊት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ ጉዳይ ሰብአዊ መሰላት፡ ንናይ ኤርትራ ክትከታተል ተመዚዛ ዘላ ሸይላ ቢ ካዛሮስ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ቦታታት ተረኺቦም ክፋትን ዕጹውን ሚሰጢራውን ኣኼባታት ኣካይዶም ኣለዉ። ኣብ'ዚ ሕጂ እዋን ሸይላ ቢ ካዛሮስ፡ መንግስቲ ኤርትራ መእተዊ ሺዛ ስለ ዝኸልከላ፡ ንጉዳይ ኤርትራውያን ሕቶ ሰብአዊ መሰላት ከተረጋግጽ ተባሂሉ፡ ጸብጻባታ ካብ ኣብ ቱንዝያን ቱርክን ኡጋንዳን ካልእን ንዘለዉ ኤርትራውያን ቃለ መሕትት ብምክያድ ከተረጋግጽ ኢያ ተባሂሉ ኣሎ። እዚ ኣኼባ እዚ ከኣ መቐጸልታ ናይ'ቲ መዲባቶ ዘላ ጉዕዞ ዳህሳስ ኢዩ። ኣብ'ዚ እቲ ዝርርብ ኣበይ ኣሎ? በየናይ ናይ ጭብጢ ሚዛን ኢዩ እቲ ዝርርብ ክካየድ? እቲ ሓደ ከም ጭብጢ ዝቐርብ ዘሎ፡ እቲ እናኻዕ ብሚሮን እስቲፋኖስ ኣብ ራድዮ ኤሬና፡ መደብ ሓሙስ ምስ ስደተኛታት ዝቐርብ ጥራይ ኢዩ ዝጋዋሕ ዘሎ። እዚ ኸኣ ኣብ መእተዊ ምሉእ ጸብጻብ ናይ Europe External Policy Advisors (EEPA) ባዕሉ እቲ ትካል፡ ውዱቕ ገይሩዎ ዘሎ ኢዩ።

16. ተቐጻጸሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ ዝቐጸለ ጥብቆ¹⁰⁹ ከምዚ ይብል “109. ተቐጻጸሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ምስ ዝተፈላለዩ ውልቀ-ሰባት ኣብ ዘካየዱ ርክብ፡ ኣስማት ናይ ቅብሊትን ምስ መንግስቲ ኤርትራ ተሓባቢሩ ይሰርሕ ምንባሩ ዝሕብሩ ሰነዳት ኣረጋጊጸም ኢዮም”።

17. ተቐጻጸሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ነቶም ቅብሊታት ናብ ህዝቢ ዘይዘርገሑም፡ ካብ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ልዕሊ እቶም ነቲ ቅብሊት ዘቐረቡ ሰባት፡ ተጻይ ዝኾነ ስጉምቲ ከይውሰድ ስለ ዝሰግኡ፡ ንድሕነት ናይ'ቶም ሰባት ክብል ከም ዝጎቀሶን፡ እንተ'ኾነ ግን ሓደ ሰብ ነዚ ኸሉ መሰናኸል ናይ ፍርሒ ፈንጢሱ፡ ንመንግስቲ ኤርትራ ንምብዳህ ኢሉ ናብ ቅለ-ዕ ንኸዝርጋሕ ከም ዘፍቀደ ብምጥቃስ፡ እቲ ዝተባህለ ናይ ቅብሊት ክፍሊትን፡ ናይ ምስግጋርን መሸጣ ደቂ ሰባትን ሰነድ፡ ኣብ ጸብጻቡ ኣየቐረሶን። ኣተሓሕዞ ኣብ'ቲ ጽሑፉ ከምዚ ይብል፡- “እቲ ዝኸፈል ገንዘብ፡ ኣብ ኤርትራ ናብ ሰብ-ስልጣን ስለያ ዝተኸፍለሉ ሰነዳት መረጋገጹ ኣለና” ይብል እሞ፡ ጭብጢ ግን ኣየቐርብን ኢዩ።

18. ሚሮን እስቲፋኖስ 'ውን፡ ናብ ህዝቢ ኣብ ዝሃበቶ መግለጺ፡ ኣብ ኤርትራ ናይ ዝተኸፍለሉ ቁጽሪ ስልክታት ማለት፡- ቁጽሪ ቴሎፎኖት ከም ዘለዎ ሓቢራ። ኣብ'ቲ እዋን ከኣ፡ ህዝቢ እቲ ዝተባህለ ቁጽሪ ስልክታት፡ ናብ ህዝቢ ክትዝርግሑ ሓቲትዎ ኢዩ። ንሳ ኣብ ዝሃበቶ መልሲ፡ “ንስራሕና ዓንቓፊ ክኸውን ኢዩ” ብምባል ኢያ ሰጊራቶ።

19. ኣብ ኤርትራ፡ ናይ ገዛ ይኹን ናይ ትካል፡ ዋላ 'ውን ናይ ሞቢል ቁጽሪ፡ ብዘይ ናይ ዋንነትን መንበሪ ገዛን፡ ውዕል ክራይ ገዛን፡ ዝኾነ ቁጽሪ ስልኪ ከም ዘይዕደል፡ መዛግብቲ ናይ ኤርትራ ወሃቢ ኣገልግሎት ቴለፎንን መራኽቢታትን ፖስታን (ኤሪ ቴል) ይሕብር።

ስለ'ዚ ሓቅነት ምስ ዝህሉ እቲ ዝተረኸበ ቴሌፎን ቁጽርታት፡ ናብ ህዝቢ ክዝርጋሕ ነይሩዎ። ህዝቢ ኸኣ ነቲ ተሓባባሪ ኢዩ ዝበሃል ዘሎ መንግስቲ፡ ብመሰረት ዝረኸበ ቁጽሪ መስመር ቴሌፎናት መዋጠሮ፡ ንገበነኛታት ከኣ ምነቕሓሎም ነይሩ።

20. ተቐጻጸሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኣብ'ቲ ኣብ ጥብቆ(110) ኣስፊርዎ ዘሎ ትሕዝቶ ኣትዩ ክዝርዝር እንከሎ፡- “110. ምስ ግዳያት ዝተገብረ ቃለ መሕትት፡ 18 ለካቲት 2012።” እቶም ቃለ መሕትት ዝተኻየደሎም እንታዎት ኢዮም? እንታይ ኢዮም ከ ኢሎም ኣብ'ቲ ቃለ መሕትቶም? ናይ ብሓቂ ኸ ኤርትራውያን ዲዮም? መረጋገጺ ኤርትራውያን ከ እንታይ ኢዩ? ክምለሱ ዝነበሮም ሕቶታት ኢዮም። ኮይኑ ግን፡ እቲ ተኻይዱ ዝበሃል ዘሎ ቃለ መሕትት ብምሉኡ፡ ኣብ'ቲ ምሉእ ጸብጻብ ናይ Europe External Policy Advisors (EEPA) ብመንገዲ ማሮን እስቲፋኖስ፡ ኣብ መደብ ፈነወ ሓሙስ ምስ ስደተኛታት ዝብል ፕሮግራም ራድዮ ኤሪና ብሰፊሕ ቀሪቡ ዘሎ ኢዩ።

21. ማሮን እስቲፋኖስ ንባዕላ ከም ተጣባቂት ሰብኣዊት መሰል ንነብሳ ክሳብ ዝሰርገታ፡ ነቲ ብቶም ዘይሕጋውያን ኣሰጋገርትን፡ ኣካየድቲ ንግዲ መሸጣ ደቂ ሰባትን ዝሕተት ዝነበረ ክፍሊት ገንዘብ፡ ኣብ ክንዲ ንምቕጻዩ እትሰርሕ፡ ዝያዳ ሰባት ንኸከፍሉ ክትደፋፍእን፡ እቶም ነጋዶ ሰባት ከኣ፡ ነቲ ዝኸፈል ገንዘብ ሰማይ ከደይብዎን ኢዮ ተተባብዕን ትሰርሕን ነይራን ዘላን። ነዚ ብዝምልከት ከኣ፡ ጋዜጣ ሽወደን ኣብ'ቲ ብጋይጤኛ ስቨንሰካ ዳግብላደት (Sevebska Dagbladet) ዝተዳለወ ጽሑፍ ትርጉም ትርግኛ፡ ኣብ ጋዜጣ ሕታም SvD lördag 30 mars 2013 ይጠቅስ፡- “ማሮን እስቲፋኖስ፡ ሓንቲ ድልድል መራኽቢት፡ ኣብ ሞንጎ ዓመጽትን ግዳያትን” ምንባራ፡ በዚ መሰረት ከኣ፡ ነቲ ዝኸፈል ገንዘብ ምስ ስድራ ቤት ግዳያትን ዓመጽትን ብምርኻብ፡ ተሳልጥ ከም ዝነበረት ኢዩ ገሊጹ ዘሎ። ንምሉእ ዝርዝር ትሕዝቶኡ ጥብቆ ቁጽሪ 03 ተመልከት። ብዘይካ እዚ ኣብ ጀርመን ዝምቕማጣ ደክተር ዓይሳ፡ ኣብ'ቲ ብኣማኒኤል ካሕሳይ (ራስታ) ዝመሓደር፡ ሓድነት ኤርትራውያን ንፍትሒ ዝተሰየመ ፓል-ቶክ ሩም ንህዝቢ ኣብ ዝሃቡ መግለጺ፡ ንህጻን ኣሕላም ንምፍታሕ ኣብ ዝገበር ዝነበረ ምውጻእ ናይ ገንዘብ፡ ነቲ ብወገን ደክተር ዓይሳ ዝተዋጽኦ ገንዘብ፡ ብትእዛዝ ናይ ማሮን እስቲፋኖስ ብቐጥታ ናብ'ቶም ኣብ ግብጺ ዝርከቡ፡ ኣብ መሸጣ ንግዲ ደቂ ሰባት ዝተዋፈሩ በደዊን ሕሳብ፡ ብመንገዲ ዌስተርን ዩንዮን ከም ዝተሰጋገረ ኢዮ ገሊጹ። ብዝያዳ ንደክተር ዓይሳ በዚ ስልኪ ቁጽሪ እዚ 00491724555577 ረኺብካ ምርግጋጹ ይክኣል ኢዩ።

22. ማሮን እስቲፋኖስ ናብ እስራኤል ዝኸደትሉ እዋን፡ በዚ ጉዳይ እዚ ኣልዒላ ንሰባት ከተዘራርብ ፈቲና ኢዮ። ብቐንዱ ኸኣ፡ ናይ ከሰት ጠዓመ ኣኮሎም ጉዳይ ብምልዓል፡ ሓደ ፖስተር ብምልጣፍ፡ ብከሰተ ጠዓመ ኣኮሎምን ተሓባብሪኡ መንግስቲ ኤርትራን ዝተበደልኩም ኩሉኹም፡ ዝበጽሓኩም በደል ኣባና መጺእኩም ኣፍሉጡና ብማለት፡ ላዕለዎይ ቤት ጽሕፈት ኮምሽነር ተጻዎዲ ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ እስራኤል ብዝገበረላ ምትሕብባር፡ ኣብ ኣፍደገ ናይ'ቲ ትካል ናይ ሓበሬታ ምልክታ ሰነድ ዘርጊሓ፡ ካብ ተሳተፍቲ ኣንጻር ምላሽ ተዋሂቡዎ ተፋንያ ኢዮ። ነዚ ዘረጋገጽ መርትዖ ካብ'ቲ ቦታ ዝቐርብ ብዝተረጋገጸ መልክዑ ኣሎ።

23. ኣብ ጥብቆ(111) ጸብጻብ ተቐጻጸሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ “111. ዘተኣማምን ዝተጨበጠ ናይ ቴሌፎን ዝርርብ፡ ምንጩ ካብ ቴል-ኣቪቭ 06 ግንቦት 2012” ይብል፡ ኮይኑ ግን፡ እቲ ዝተጨበጠን ዘተኣማምንን ዝተባህለ ናይ ቴሌፎን ዝርርብ ሃገራት ከም ሰነድ ኣየቕረቦን ዘሎ።

24. ኣብ'ቲ ብJarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea ዝቐረበ ጸብጻብ ጥብቆ(112)፡ ንጉዳይ ዘይሕጋዊ ምስግጋርን መሸጣን ንግዲ ደቂ ሰባትን ኣመልኪቲ፡ ከም ሓደ ኣዝዩ ጭቡጥ

ጉዳይ ዘቕረቦ ነገር እንተሃልዩ: “112. አባል 28 ክፍለ ሰራተኞች: 4ይ ብርጌድ 2ይ ቦለሌ: ከሰተ ጠዓመ አኮሎም: አብ አዲስ አበባ ዝተካየደ ቃለ- መሕትት 21-22 ሰነ 2012”: ሓደ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም: ወይ ከአ አንጎሶም ጠዓመ (ወጅሀይ) ዝተባህለ አባል ሃገራዊ አገልግሎት ዝነበረ: ምስ ሓላፊ ምክትታል ዶባት ብሪጋደር ጆነራል ተኸለ ክፍላይ (ማንጁስ) ብምትሕብባር: ካብ ኤርትራን ሰሜን ኢትዮጵያን መዓስከር ስደተኛታት ማይ ዓይንን ዓዲ ሓርሸን: ካብ ምዕራባዊ ሱዳን መዓስከር ስደተኛታት ሸገራብን: አብ ዘይሕጋዊ ምስግጋርን መሸጣ ንግዲ ደቂ ሰባት ብዝተወደበ መልክዕ ከም ዝዋፈርን: ነቲ ስራሕ ከአ ከም ዝመርሕዎን ከም ዘወሃህድዎን: ዝረከቡኩዎ ጭብጢ አለኒ ብማለት ኢዩ ዝዘርዘር:-

25. ጸብጻብ Jarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea: ነቲ ረኽቢዮ ዝበሎ ጭብጢ ብመርትዖ ከሰንዮ እንከሎ ከምዚ ይብል:- “ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት: አብ ኢትዮጵያ አዲስ አበባ አብ ዝገበሮ ጉዕዞ: ነቲ ጭብጢ ካብ ቃለ-ምስክርነትን ኣብቲ ናይ ዘይሕጋዊ ምስግጋርን መሸጣ ንግዲ ደቂ ሰባት ኢድ ዝነበሮ: አወሃሃዲ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ባዕሉ አረጋጊጹልና ብማለት: ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ብሰሪ እቲ ዝፈጸሞ ገበን ከአ: ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ተታሒዞ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ከም ዝርከብ ኢዩ ዝገልጽ:”

26. Jarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea አብ ጸብጻቡ: ካብ ሓቂ ብዝረሓቐ መንገዲ ዓሉቐ አሎ:: አባል 28 ክፍለ ሰራተኞች: 4ይ ብርጌድ 2ይ ቦለሌ: ከሰተ ጠዓመ አኮሎም: ብመሰረት ተጣብቐቲ ኢና በሃልቲ በዓል ሜሮን እስቲፋኖስን ኤልሳ ጭሩምን ብዘቕረቡ ናይ ክሲ ጸብጻብን: ግምባር ሃገራዊ ድሕነት ዘወሃሃዶ ምስክርነትን: ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ብፌደራል ፖሊስ መርመራ ተካይድሉ: አኸባሪ ሕጊ ብዘቕረቡ ክሲ: ቤት ፍርዲ ፌደራል መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣብ ዝኸፈቶ መጋቢያ: ነቲ ክሲ ነጹጉ ብነጻ አሰናቢትዎ ኢዩ:: ንዝርዝሩ ጥብቆ ቁጽሪ 04 ተመልከት:: ብዘይካ እዚ: ሜሮን እስቲፋኖስ ምስ አባ ሙሴ ዘርአይ ብምዃን ኣብ ራድዮ ድምጺ አሜሪካ ኣብ ዝገበረቶ ቃለ-መሕትት: ንምክሳስ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ናብ መንግስቲ ኢትዮጵያ ተአሚናትሉ ጥራይ ዘይኮነስ: ምሉእ ሰነዳዊ ጭብጢ ኣብ ኢዳ ከም ዘለዎ ክትሃረብ እንከላ: ክልቲኦም ዕዳማት ቡቲ ጋዜጤኛ ንዘቕረቡም ሕቶ ኣብ ዝህብዎ ዝነበሩ ምላሽ: አባ ሙሴ ዘርአይ ላጊት መረጋገጺ ኣብ ዘይተረኸበሉ ጉዳይ: ንከሰተ ጠዓመ አኮሎም ገበነኛ ኢዩ ክንብሎ አይንደፍርን: ኮይኑ ግን: ኣብ ሓዋላ ገንዘብ ይሰርሕ ስለ ዝነበረ: ንቐንዲ ገበነኛታት ኣብ ምልላይ ክተሓባበረና ይኸእል ኢዩ ዝብል ግምት አለኒ ክብሉ እንከለዉ: ብአንጻሩ ሜሮን ጭብጢ አለኒ ኢያ ትብል ነይራ: ላጊት ክሳብ ለይተ ሎሚ ግን ባዕላ ሜሮን እስቲፋኖስ ትኹን: እቲ ከም ህጻን ዝረርዎ ዘሎ ብሚርያም ሻን ራይዘን ዝምራሕ Europe External Policy Advisors (EEPA) ዝብሃል ናይ መክሰብ ትካል: ዘቕረብዎ ጭብጢ የለን::

27. Jarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea ቡቲ ንምስሊ ኤርትራ ንምድዋን: ንብሪጋደር ጆነራል ተኸለ ክፍላይ (ማንጁስ) ምስ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ብሓባር ይሰርሑ ከም ዝነበሩ ክገልጹ እንከሎ: ንከሰተ ጠዓመ አኮሎም: ኣብ ሓደ እዋን ሓላፊ ላዕለዎይ ኦፊሰር ናይ ጸጥታ ኮይኑ ከም ዝሰርሑ ኢዩ ዝገልጽ:: ናይዚ መርትዖ ግን ኣየቕረበን::

28. Jarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea ብመሰረት ዘቕረቦ ጸብጻብ: እቲ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ሰብ-ስልጣን ኢትዮጵያ ኣትዩ ዝተባህለ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም: ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ሓቅነት እንተዝህልዎ ነይሩ: ነቲ ገበነኛ ዝብሎ ዘሎ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም ብመንገዲ ኢንተርፖል ቐይዱ: ኣብ ቐድሚ

አህጉራዊ መጋባእያ፡ አብ ሓደ ካብ'ቲ ነዚ ጉዳይ እዚ ዝዳኒ አህጉራዊ ቤት ፍርዲ ኢዩ ክቐርቦ ዝግባእ ነይሩ።

29. አብ'ዚ ሕጂ እዋን Jarat Chopra Coordinator Monitoring Group on Somalia and Eritrea፡ ነቲ ገበነኛ ዝበሎ ከሰተ ጠዓመ አኮሎም፡ እቲ አካይደሉ ዝበሎ ቃለ መሕትት ክቐርቦ ምኽኣለ ዶ? ክምለስ ዘለዎ ሕቶ ኢዩ። ወይ አብ ቀይዲ አሎ ካብ በሎ፡ ንሓደ ነጻ ተዓዛቢ ጉጅለ ንትርኢት ክቐርቦ ይኸእልዶ? ከተግብሮ ዘይክእል መዋጥር ኢዩ እዚ ንተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት።

30. ናይ'ቲ ቀንዲ መበድሂ ናይ ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ዝኾነ መርትዖ ሰነድ፡ ልዒሉ አብ ጽሑፍ ቁጽሪ 31 ጥብቆ ቁጽሪ 4 ተወክሰ።

31. ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት አብ ጸብጻቡ ይጠቅስ፡- “113. (EMDJ) ዕጥቃዊ ብረታዊ ጎነጽ አንጻር መንግስቲ ኤርትራ ዘካይድ ብኢትዮጵያ ዝሕብሓብ ኮይኑ፡ መዓስከሩ አብ ኢትዮጵያ ሽረ ክልል ትግራይ ኢትዮጵያ ኢዩ፡ ናይ'ዚ ምንጩ ሓበሬታ ካብ ዲፕሎማት ዝተረኸበ አብ አዲስ አበባ ሰነ 2012”። እቲ ዘገርም ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኢትዮጵያ ብወግዒ አንጻር ሉኡላዊት ሃገረ ኤርትራ ዝቐንፀ፡ መንግስቲ ናይ ምቕያር መደብ ዝነጥፍ ወትሃደራዊ ምትእትታውን፡ ውደባን ምምስራት ናይ ግዳም መንግስትን ከም ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጥን፡ ካልእን ከተካይድ እንከላ ከም ሓላል ክወስዶ እንከሎ፡ ብአንጻር ናይ'ዚ ብመንግስቲ ኤርትራ ተመሳሳሊ ስጉምቲ ክውሰድ እንከሎ፡ ከም ነቲ ዞባ ምህዋኽ ገይሩ ምቕራቡ ኢዩ።

32. ነዚ ንምርጓድ ብዝተወሃሃደ መንገዲ፡ ኤርትራ ከም ዘራጊት ናይ'ዚ ኸባቢ ብምንጻር፡ መንግስቲ ኤርትራ አንጻር መንግስቲ ኢትዮጵያ ዝግጠቑ ሓይልታት ከም ኦጋደን ናኽናል ሊበረሽን ፍሮንት (Ogaden National Liberation Front) ዝአመሰለ፡ ንመንግስቲ ኢትዮጵያ ዝቋወሙ ሓይልታት ብምዕጣቓ ኢዩ ዝወቅስ።

33. ብዘይካ እዚ ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ መበገሲ ዕላማ ናይ'ቲ አብ ልዕሊ ኤርትራ ዝተስገደደ እገዳ፡ ኤርትራ ነቲ ምስ ጅቡቲ ገይራቶ ዝተባህለ ናይ ዶብ ምስሕሓብ ብዘይምፍታሓን፡ ነቲ አብ ሶማሊ ዝተተኸለ ናይ ግዳም መንግስቲ አፍልጦ ብዘይምሃባን፡ ንተቓወምቲ ሶማላውያን ብምሕጋዛን ጣልቃ ብምእታዎን ብምምልካት ኢዩ፡ ባይቶ ጸጥታ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ንብይን 1907 ናይ 2009 ውሳኔ ክሕልፍ ኪኣለ ዝብል።

34. ኮይኑ ግን፡ ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ካብ'ቲ ዝተዋህቦ ሓላፍነት ስራሕ ወጻኢ፡ ብኸሉ ሸነኻቱ አገልጋሊ ናይ ሰብ ፍሉይ ረብሓን፡ ስርዓት አዲስ አበባን ኢዩ ነይሩን ዘሎን። ነዚ ዘረጋግጽ ተቆጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ንወትሃደራዊ ስለያዊ ኩነታት ሃገረ ኤርትራ አመልኪቱ፡ ብፍላይ ንኸነታት ሓይሊ አየር ኤርትራ፡ ማእከል ወትሃደራዊ ስልጠናን፡ መደበር ሎጀስቲክን፡ መንግስታዊ ጋራጃትን ንዘሎ አቀማምጣን፡ ህላዌ ሎጀስቲካዊ ቀረብ ኤርትራን፡ አብ'ቲ ዘይምልከቶ ጸብጻብ አስፊሩ ምዝርግሑ፡ እቲ አብ ልዕሊ ኤርትራ ዝተወሰነ እገዳ፡ ብቐንዱ ንፖለቲካዊ ዕላማ ተባሂሉ ዝተጠጅአን፡ ንሃገረ ኤርትራ ንምልማስ ተባሂሉ ዝተዋደደ ምኽኑ ብኸሉንትናኡ ብሩህ ስእሊ ዝህብ አመለካኸታ አሎ። እዚ ማለት፡ ብጀካ እቲ ብጉልባብ ዘይሕጋዊ ምስግጋርን ምሻጥ ደቂ ሰባትን አብ ዘይወዳሎ፡ ንከሰተ ጠዓመ አኮሎም ክሰስካ ግዳይ ብምግባር፡ አብ ልዕሊ ሃገረ ኤርትራ ፖለቲካዊ ተጽዕኖ ንምፍጣር ዘንቀደ ሓሳብ፡ ናብ'ቲ ብዝኸበደ መልክዑ ንብይን ስምምዕ ዌስት-ፊልያ Westphalian agreement <http://avalon.law.yale.edu/17thcentury/westphal.asp> ድሒሩ 'ውን ውድብ

ሕቡራት ሃገራት ዝረገመሉ፡ ናይ ሓንቲ ለኡላዊት ሃገር ሚሰጢር ኣሕሊፍካ ምሃብ ከም ዶብ ናይታ ሃገር ምጥሓስ ኢዩ ዝቐጸር ዝበሎ፡ ባዕሉ ባይቶ ጸጥታ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብግብሪ ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ጠሒስዎ ኣሎ። ነዚ ናብ ዘግልሑ ጭብጥታት ክንሰግር፡- እዚ ስዒቡ ዝቐብ ዘሎ ብወትሃደራዊ ካርታ ዝተሰነዩ ሰእሊ፡ ተቐጻጻሪ ጉጅለ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኣብ ጸብጻቡ ካብ ዘስፈሮ ኢዩ። እስከ ናብ ዝርዝራቱ ንኺድ፡-

Annex 2

Aerial view of Asha Golgol መደበር ዓሻ ጎልጎል ማእከል ሎጀስቲክ ሃገረ ኤርትራ

3ይ ክፋል፡ ኣብ ዝቐጽል የራኸበና፡-

ጉጅለ ተጸናጸንቲ እከይ ውዲታት!!!

gdusattsensenti@gmail.com